

ORADEA-MARE (NAGYVARAD)

Joi 31 Iuliu s.l. v.
12 August s.l. n.

Va esi joi'a si duminec'a.

Redactiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 57.

ANUL XVI.

1880.

Pretul pe unu anu 10 fl.

Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de anu 2 fl. 70 cr.

Pentru Românîa 2 galbeni.

Monachia sêu casatoria?

— O fôia de suvenir. —

Când într'o di frumoşa şi abundanta de bucuriele revederii ai accentuat stările: „monachia şi casatoria”, recunosc, eram prè ocupata de veselîa momentului, de cât sê-ti fiu pututu respunde aşâ, cum pôte acceptai. Acum înse, dupa zile şi seri neasemenavere, în cari meditaţiunea vine de sine, punu plutindele-mi gândiri un'a dupa alta ca convingere, că am nisuitu a-ti respunde aşâ, cum în unu momentu supremu mi-o faccam înie.

Monachia sêu calugaria, cuvêntu plinu de sânta evlavia, ce silcesce ônsusi pe celu frivolu sêu criminalu a-si amuîi vanitatea, a-si bate peptul şi-a se têrai la cruce!

Monachul în vârsta tinera sêu betrâna, este o fiinîa trecuta prin focul lamuririi; fiinîa curată de greşele, ce oşita din lume, e înca în lume ca respânditorea credinîtelor ceresci. Viêtîa lui e o continua simţire piôsa, unu nescatu isvoru de blânda smerenia; iêra traiul lui, mai multu internu meditativu, este simplu şi retrasu. El nu se mai ţine de lume, deşertactunile ei trecu pe lângă el ca umbre môrte, căci în cuprinsul vietîei lui este sânta chiamarea, ce-a alesu. Biseric'a e lumca lui, iêra lumca gradin'a în care plantéza faptele creştinesci. Biseric'a i-a luminatu vederile; pentru iubirea ei a parasitu lumea. Ea s'a facutu mires'a lui, în ea traiesce, căci a gasitu că numai la sinul ei este locul lui.

În ea resuna însufleît'a lui vorba despre credinîa, speranîa şi iubirea în Ddeu, căci în gândirea lui e vecinicu aprôpe de tronul cerescu, astfel alesu fiindu ca mijlocitoru între pecatôs'a omenime şi înduratu Ddeu.

Nici unu altu interesu micu nu înoréza sufletul luminatu al lui, ânim'a ce palpita cauta mângâieri şi balsamu numai pentru binele şi suferinîtele omenime în tregi. Ochiul lui parinîescu privesce destinul omenescu, necasurile şi restristele sale; şi unde vede, că sub sarcin'a grea se îndoia puterea bietului muritoru, unde aude strigatul durerei, acolo cu vorb'a şi crucea da ajutoru. Nici o grozavîa nu-l face a gândi pentru sine, în fia-care clipa sta a împlini cu bucuria ce este mai înnaltu şi greu în serviciul lui Ddeu. Puterile şi sciinîtele sale, le da omenime spre folosu, cu o abnegaţiune şi umilinîa, personificându aşâ sacrificiul Mântuitoriului pe cruce.

Deci — dèca o ânima, plina de sânt'a iubire a bisericiei, este atrasa spre monachia, dèca în retragere de zile şi ani n'a petrecutu resolvindu secu nişte întrebări şi respunsuri teologice, ci-a nisuitu a petrunde misterele

ânimeii omenesci, va sci că lapedatu-s'a sêu ba tinerul novitiu sub cunun'a de spini, de amorurile pamêntescii ale omului vechiu?

În meditaţiuni solitare şi fără parocisime sê pre-cumpeneze barbatesce paşul, ca nu cândva cu vestimêntul acaţiatu în usîa lumii, proscernutu în caintia sê strige: „Am dormitu, acum sînt desceptu; am fost orbu şi acum vedu o lume larga şi împodobita cu nuntii şi dealuri peste cari sufletul meu sdrobînda strimîtoarea celiei, sbôra ca aripatu”.

Prin multe probe trebuie sê tréca sufletul ce se consacra! Spre a ajunge odata înainte lui Ddeu cu consciinîta curata şi far' a roşii, nu esite a sta faîcia în faîcia cu suridêndele placeri ale acestei vietii de unu minutu — cu stralucirea unei stări brilante — cu laud'a ce se cânta învingatoriului, şi cu felicitările ce se aducu unei june parechi dupa cununîa.

Dèca în tôte nu a simţitu boldul lacomieii sêu a invidiei, palpitul ambiîiei sêu a amôrei, dèca convingerea sântei chiamari monachale şi nu ascunsele aspiraţiuni de mariri vremelnice îl desbraca de vestimêntul lumescu. atunci mêrga, facea votul! Încè dèca dorerea este sapata în peptul lui şi regretele desamagirilor trecute îl urmarescu cu fantomele lor negre, şi ca nebunul la prapastii prefera vietîa penitenciaru în locul luptei barbatesci. gândesca, că e crima a-si sacrâ corpul frântu, şi ânim'a sdrobîta. Sinul bisericiei nu este vârtegiul care înesce durerile desperatului, precum nici Ddeu nu iubesc a primî unu trupu a cărui sufletu are altu cultu.

Biseric'a sê fia ceriul lui, iêra el preotu în înîele-sul evangheliei. Dupa buzele lui sê curga cuvêntul sântu al convingerei, ca isvorul din munte!...

Din contra dèca simte, că este creatu pentru vietîa lumésca, că asemenea cu-o pétra ce 'n fia-care rotitura a destinului prinde muschiu de vietîa, dèca în serile belae atrasu de fluerul ciobanului a alergatu cu fiori dulci la hor'a din vale, şi dèca încatuşatu de farmeci deliciose, omul vechiu muştra pe novitiu nou, atunci uite ras'a, lase tonsur'a şi plece a-si cautâ unu sufletu care sê simta cu el încântamintele tineretiei!

Şi în casatoria se pôte apropiâ omul de Ddeu! Virtutea, onestitatea sînt totu asemenea căi, peste cari se cobôra binecuvêntarea cerésca.

Goethe, resfaciatul societâti stralucite, dice: „Die Ehe ist der Anfang und der Gipfel aller Kultur. Sie macht den Rohen mild und der Gebildeste hat keine bessere Gelegenheit seine Milde zu beweisen. Sie muss mit Herz und Vernunft geschlossen, daher unaufloslich sein”.

Nu amorul sêu nebun'a esaltare sê unéscă dôue ânimi, ci stim'a şi senin'a simpatia a prieteniei!

Amorul piere, esaltațiunea se stinge, și e grea starea barbatului care după ani de studiu ajunsu la ținta, în ceasuri de aventuri spirituale, în locu de interesu și pricepere, afla în soțul sa unu sufletu micu și-o gândire timpita. Aripele cari îl susținura în regiunile sublimelor sale ideale, cadu în amarul dasomagirei. Spiritul înalțiatu cade repede către pustul întunecos al analisii, de unde nici odata s'au arare ori se va mai redică.

Barbatul seriosu și de caracteru, va sci cu cine se potrivește. Va sci căută o femeia blândă, a cărei educațiune nemaestră se-i deie abilitate a prestă și bine și reu, cu asemenea energiă și perseveranță. Nu e primumeritu a-si tocmi casa și măs'a cu o femeia filosofă — cum dice poporul — ci cu una de ruga și de fuga, care va sci în salonu să fia dama, și în cuina să fierba o zamă. După minte și anima, și nu după multe speculațiuni a vanului nostru presentu.

Cu ea-si va creă familia, fericirea lumescă! Și nimicu mai vrednicu de stima decât tabloul viu al vieții conjugale, în care fiesce-care emulcă prin iubire a câștigă pricepere reciproca.

Și în acestu tempu se pôte apropia de Dzeu prin virtutile ce facu pe omu vrednicu de Creatoriu seu. El este în totu locu și binecuvântarea ceriului se revêrsa atât spre cell'a solitara a monachului, cât și spre viaciul cercu al unei familie oneste!... **Emilia Lungu.**

Misteriul Noptii.

— Romanu, de *Claire de Chandeneux.* —

(Urmare.)

Trasaturile rigide ale feței sale se netedira, buzele-i începura a tremură și se cutremură în totu corpul seu.

Cađu în genunchi și aplecându-si capul spre dung'a patului, lacrimi i inundara față.

— Ierta-me! — dice ea plângendu cu bocetu, și isi ascunse față între dantelele patului... Ierta-me, mica fiintă!... Tu vedi, că nu potu să facu altfel... Nimene nu pôte pretinde dela mine să tradezu, să jertfescu pe frate-meu! Să dau pe frate-meu pentru mama ta, să aruncu viitorul meu în tina pentru al teu; să-mi patezu numele, pentru ca să spelu curatu al teu!... Te voiu iubi... te voiu îngriji și cresce... voiu nisui să fii fericita!... Dar mai multu, Dumnezeu imi vede sufletul, nu potu să facu pentru tine... Nu simtu în mine chiamare pentru martiriu... Ierta-me, ierta-me!

Multu timpu remase ea astfel, adâncita în cugetele sale, și stergându-si ochii plini de lacrimi în dantelele dela capul fetitei.

Dar numai decât se scolă, par că însasi s'ar fi miratu, că simțimintele sale o împinsera la asemenea fapta. Esamină cu atențiune față fetitei, care parea că suridea dintre perinele sale, adâncita în somnu și se linisce că Juliette nici n'a vedutu nici n'a auditu nimica din cele ce s'au întâmplatu în noptea aceea în giuru de sine.

Ea împinse unu scaunu înaintea focului din vètra, pe care s'ar'a recorosa de tòmna il facu placutu, se lungi în scaunu și se adânci în cugetele sale.

Nu întâia-ora s'a întâmplatu, că acesta femeia, care dispunea în mare mesura cu darul de-a domni asuprași, isi puse întrebările cu cari se ocupă acuma. În privința acest'a eră cu totu vrednica de parintele ei; abiă avea vr'o fapta, care nu s'ar fi întemeiatu pe vr'unu calculu. De regula avea datin'a d'a esamină eventualitățile, și numai după aceea decidea a întreprinde ceva.

Dar aceste întrebări nici odata înca nu se ivira în spiritul ei cu o serioșitate atât de grozava, ca astadi, când evenimentele le detera o importantia fatala.

Din acea noptă infricoșata Sabine sciea, că Ismerie e cu totu nevinovata; sciea cine-i ucigatorul, ma dora cunoscea și motivul, care a produsu acesta ucidere.

Înse tacerea eră într'atata în interesul ei, încât i eră forte ușor să arate nepasare, deca eră vorb'a de acea crima.

Unu naturelu mai slabu decât al ei, s'ar fi frântu sub greutatea torturatore a nesiguranței, a fricei și a consciinței.

Sabine nu cunoscea aceea ce în vieti'a de tote zilele se numesce slabiciune femeiesca. Educațiunea ei, care consistă din delaturarea totala a principiilor morale și religioșe, mai potențiă acesta rigiditate naturala a animei sale.

Suferințele Ismerie-ci o emoțiunara, dar nisuiă se ascunda acestu efectu prin îngrijirea duplicata a Juliette-ei, și speră, că riul Rhone va ascunde pentru totdeuna secretul ei.

Arestarea Ismerie-ei fu mare lovitura pentru dên-s'a... Ce să faca?... Să lase acusată nevinovati'a?... S'eu să spuna cine e ucigatorul? Ce roluri îngrozitoare, amândoue!

Dela sêvêrsirea uciderii ea simțea numai disprețiu și scârba față de ucigatoru, și sciea să se predomnesca atât de bine, încât totdeuna putea să-si sugrume simțimintele revoltante.

Dar ore fi-va în stare să privesca cu nepasare atât de faciărita totu decursul procesului criminalu, despre care sciea, că pôte să-i schimbe disprețiuinea după placu, și rezultatul aceluia numai dela dên-s'a atêrna?

Sabine nu cuteză a responde la întrebarea acesta.

În mintea ei isi întipui înca de acuma zilele pline de grôza, ce trebuie să le petreca, și nisuiă a-si întari nervii, ca să pôte suportă fără alterațiune suprînderile desbaterilor publice. Multu mai tare se temea ea de tremurarea adeveratului peccatosu, decât de declarațiunile desperate ale biete acusatate.

În momentul acesta se audi o batere lina la usia.

— Cine-i? — dice ea fără să se scolă; se miră că Josette n'a usatu de libertatea ce i-a datu.

— Eu sîm, Sabine, — respunse o voce fricoșă de barbatu.

Sabine aruncă o privire plina de mânia cătra usia închisa.

Dupa pauza scurta dice ierasi:

— Ce voiesci? Dorești să vorbesci cu mine în vr'o cauza importanta?

— Brosiur'a din urma a lui Dumas n'a remasu în odaia ta?...

Sabine isi încleștă mânilor consternata.

— Oh! — esclamă dên-s'a aprinsa de mânia, — nefericitul citește romanuri.

Pe față junei fete se reflectă o esitare dureroșă. Vocea fratelui seu sună ca unu răspunsu la neliniscirile și luptele sale de mai nainte.

Sari de pe scaunu și deschise usia.

— Tu aice? — dice rece; — fatalitatea ta te aduce aice...

Laurent intră în odaia, dar audindu vocea surorei sale și vedendu trasaturile desolate ale feței sale, se retrase spariatu și voi să scape de ea.

Dar usia deja eră închisa înapoi'a lui, și el se află față cu soro-sa, la lumin'a palida a doue luminări.

Buzele lui fără sânge pareau și mai fără vieti'a la acesta lumina întunecoșă.

— Cât de multu iti place a glumi, — dice el silindu-se a suride. Scii să te puni în o pozițiune forte riguroșă!...

— Credi dora că situațiunea e forte petrecătoare? Și dên-s'a il ficsă aspru.

(Va urmă.)

C e e n o u ?

La Ischl, pe când scriemu aceste șire, întrevederea monarhilor a avut deja loc. Imperatul Vilelm a plecatu acolo dela Gastein la 9 l. c., principele Carol a plecatu din Bucuresci la 10 l. c., ier principele Milan s'a dusu acolo din Viena in aceeași di.

Sciri personale. *Di comite de Hoyos*, tramisu es-traordinaru și ministru plenipotențiaru al Austro-Ungariei, la Bucuresci, a plecatu cu concediu la Viena. — *Di Campineanu*, guvernatoru Bancei Naționale a României, va plecâ în curênd în strainetate. — *Mitropolitul-primatu al României*, despre care amu scrisu, că a plecatu în strainetate, a facutu acêst'a cu concediu de două luni. — *Di Victor Tissot*, renumitul autoru al „Caletoriei în țer'a miliardelor“ a plecatu spre Cracovi'a, de unde va merge în Bucovin'a și apoi în Români'a. — *Di I. M. Rosiu* va deschide la 15 august cancelaria advocațialu în Biserica-alba. — *Ministrul-presedinte Tisza* s'a rentorsu, dela moș'a sa Geszi, la Budapesta, dupa ce mai ântâiu a facutu o excursiune la frate-seu Ladislau la Csan în Transilvani'a. —

Archiducele Iosif va plecâ la 15 l. c. spre a începe inspecțiunea îndalînata a trupelor honvedesci. Va stâ la orașele Poșon, Sâmbet'a-mare, Nitra, Leva, Granara, Jolsva, Poprad și Rosenberg, pretotîndene fiindu încvartiratu mai ales prin oteluri.

Hymen. *Di Nechita Suia*, teologu absolventu de Gherla, în 8 august a. c. s'a cununatu cu dșor'a Veronica Muresianu în Șirêgu.

Decentralizarea tablei regesci facu unu pașu înainte. Ministrul justiției a adressatu unu rescriptu presedintelui tablei regesci din Budapesta, cerêndu-i parere în privinț'a mai multor întrebări relative la decentralizare. Și a nume: în câte cercuri ar fi d'a se împarti actual'a tabla regesca? N'ar fi bine a încorporâ o parte din teritoriul tablei regesci din Mureșu-Oșorheiu la cutare tabla reg. ce se va creâ acuma? Cari sê fia orașele unde sê se așede, și tribunalele cari sê aparțin lor?

Adunări interesante. La 18 l. c. se va ținé la Neoplanta adunarea tinerimei studiôse sêrbe; diuariul „Zastava“ face unu apelu cătra locuitorii din Neoplanta, sê faca junimei o primire vrednica de Aten'a sêrba. Totu-odata se scrie, că reuniunea femeilor slovacesci dîlele trecute ținû la Turocz-Szent-Márton adunarea sa generala, la care luara parte toti matadorii slovaci, ca dr. Mudrony, Darner și diuaristii poloni Heller și Pokorny.

Prusienii în Iasi. În „Stafet'a“ din Iasi gasimu următoarele: De câteva dîle s'a ivitu pe aici unu felu de insecta nêgra; într'o suma atât de mare, în cât cei ce vor sêr'a a resulfâ puțin de caldurile tropicale ale dîlei, sînt împedecati, căci acêsta gândacaria nu lasa macaru unu momentu pe bietul omu în pace. De nu ne înșelâmu la 1870 au fost visitati Bucurescii de aceste insecte cari au venitu nu se scie de unde și cari disparu fâra a ne lasâ adres'a proveninției lor. Bucurescenii pe aũncia poreclau aceste insecte „Prusieni“. Așâ dar 10 ani în urma, la aceeași di și ôra, i avemu de musafiri în Iasi. Ce o mai fi însemnându acêsta!?

Unu spalieru de patru mile lungu. Din Lemberga se scrie, că de când s'a facutu cunoscutu, că Maj. Sa regele va merge în Galiti'a, poporațiunea ruthena de acolo e fôrte entusiasmata, mai ales pentru că regele cu acea ocașiune va visitâ și cas'a naționala. Totu poporul ruthenu va fi în picîore, și sub conduce-re preoțimei va formâ din satu în satu spalieru; acestu spalieru va începe la Jaroslav în Galiti'a și se va întinde pâna la Radauti în Bucovina.

Sciri din Români'a. *La Banc'a Nationala* gu-

vernul a numitu din partea sa ca directori pe dnii I. Antoniu și G. Cantacuzino, ier ca censori pe dnii Eug. Alcaz, Petre Stoicescu și Alecs. Baicoianu. — *Caravanul din Nubi'a*, compusu din 7 barbati și o femeia selbatici, cu elefanti, girafe, camile, hiene, tigrii etc., și „vestit'a“ trupa anglo-americana, compusa din 6 persoane, barbati și dame, au sositu la Bucuresci, unde își facu multe parale. — *O plôia de decoratiuni* a căduțu ierâsi în septemân'a trecuta; acusi nu va fi în țer'a acêsta „democratica“ nici unu omu nedecoratu. — *O femeia* din comun'a Racovitia-de-jos, judetîl Muscelu, a nêscutu trei copii, doi de secsu barbatescu și unul femeiescu, unul din baeti a încetatu din viêtia, ier ceialalti doi traiescu. — *La 7 septembrie* studentii din tôta țer'a se vor întruni la Focșani spre a ținé o serbare de frațietate; direcțiunea căilor ferate a dispusu, ca transportarea studentilor la Focșani sê fia gratuitâ. — *La Galati* s'a întêmplatu o mare nenorocire, patru ômeni lucrându în o hruba, gur'a acesteia s'a surpatu și pamêntul i-a îngropatu; pâna 'n diu'a următoare ei înca nu s'au pututu desgrupâ. — *O vaca cu 6 picîore* și două spinâri s'a adusu dîlele trecute de cătra unu plugaru la Galati.

Sciri scurte. *La Sibiu*, în gimnasiul de statu, precum cetimu în „Tel. Rom.“, se magiarisêza numele studentilor români; așâ din Fogarașanu s'a facutu Fogarasi, din Toma — Tamás etc. — *La Chisineu*, în comitatul Arad, judecatori'a regesca va avê din 1 oct. și carte funduara. — *Scôl'a de cadeti din Sibiu*, care s'a închisu pentru bôl'a de ochi, s'a deschisu ierâsi. — *Din Deva* se scrie, că mai multi membrii ai trupei teatrale magiare a lui Szabó, a luat'o la sânetôs'a, lasându în urm'a lor datorii. — *Bunul gimnasiului din Bradu*, pe teritoriul Mihaileni, se va esarendâ pe 6 ani cu licitațiune publica în 22 august; condițiunile se potu aflâ la dl advocatu Teodor Pop în Baia-de-Crisiu. — *Studentii naseudeni* dela școlele înnalte vor dá la 18 aug. acolo în otelul „Rahova“ balu pentru ajutorarea studinților academici români lipsiti de mijlôce. — *Teatrul germanu din Budapesta* se va deschide ierâsi la ierâna, dupa ce i se vor face reparațiunile trebuincîose. — *Br. Haymerle* a plecatu cu concediu în strainetate; în absinț'a lui va fi suplinitu de ministrul comunu de finanțe Szlavy. — *In sesiunea de tòmna* a dietei guvernul va propune unu proiectu de lege, pentru a se cladi o noua casa pentru parlamentu, acêst'a se va face pe quai-ul Rudolf. — *Tragerea loteriei în 7 august*: Budapesta 5, 43, 6, 40, 1; Linz 15, 64, 20, 12, 74; Triest 39, 72, 24, 36, 26.

Cronic'a lumei.

O româna doctora în medicina. Atlâmu cu bucuria din „Românul“ unu nou succesu al unei românce în strainetate. Dșor'a Maria Cutzarida, nascuta la Calarasi în Români'a, a trecut la 24 iulie cu mare succesu ântâiul esamenu pentru doctoratul în medicina înainte facultății din Montpellier. Acêsta tinera persôna, scrie diuariul de acolo „Messenger du Midi“, a meritatu pentru acêsta grea încercare not'a „fôrte bine“ și laudele membrilor juriului. Adaugemu, că not'a „fôrte bine“ nu a fost obținuta anul acesta, afara de dșor'a Cutzarida, decât de unu singuru studentu. Profesorii pusi în mîrare de responsurile dșorei Cutzarida, s'au sculatu în picîore dupa terminarea esamenului, ier președintele i-a adressatu naintea unui publicu numerosu niște cuvinte de felicitare.

Unu furtu de diamante pentru o suma de vr'o 300,000 franci a fost sevêșitu septemân'a trecuta la Londra. Victim'a acestui furtu este soçi'a unui lordu; ea petrecuse nôptea la balul datu la Marlborough-House de cătra principele și princess'a de Wales; diamantele

sale atrasesera atențiunea tuturor. Întorcându-se acasă pe la patru ore și jumătate dimineața, ea își scoase gâtul în cabinetul ei de toaleta și simțindu-se foarte ostentivă, nu-si închise diamantele în scrinurile ei. Câteva ore mai târziu, femeia de casa intră și anunță stăpânei sale, că o parte din diamante disparuse. Poliția fu înștiințată îndată; dar nu s'a putut descoperi autorul acestui furtu îndrăznețu.

Mommsen și englezii. Englezii vreau să restaureze bibliotecă lui Mommsen, care, precum se știe, a ars în luna trecută. Toate ziarele engleze publica un apelu subscris de trei învățați englezi din Oxford, pentru a se înființa un fondu Mommsen. *«Times»* publica un articolu importantu în cestiunea acestă.

Mașina de sburatu a lui Edison. Ceea ce se aștepta cu sete de atâta timp, o mașina de sburatu, în fine dăra se va realiza. Inventatorul are să fie profesorul Edison. Densul nu voiesce să compuna unu fel de balonu, ci o mașina cu aripi, cu care să se pōta sburā cum sbōra paserea. Pentru aripi înse s'ar cere foarte multe pene, deci el va întrebuintă metasa, care se va întinde pe vergi de lemnu său de feru. Mișcarea nu se va face nici prin vaporu, nici prin electricitate, ci prin aeru comprimat. Acestă mașina se va pute întrebuintă numai pentru transportare de persoane. Cu acestă, în decursu de 24 ore, omul ar pute ajunge la ori ce punctu al pământului.

Unu orologiu estraordinaru. Ziariul *«Le Courier des Etats Unis»* povestesc, că s'a espusu de câteva zile în Tammany-Hall unu orologiu pe care constructorul lui, dl Felix Meier, dela Detroit, îl numesc orologiu astronomicu naționalu americanu. El are o înălțime de 18 picioare, o largime și o grosime de 8 picioare și cântărește 4000 livre (aprobe 1200 oca). El areta, afara de ora locală, și pe aceea a trei-spre-dece orașe din lume încă, precum Washington, San-Francisco, Melbourne, Peking, Cairo, Constantinopole, St. Petersburg, Londra, Berlin și Paris. El mesōra mișcările planetelor pe anu-timp, pe ani (chiar și când anii sînt bisexi) și pe cicluri de 200 ani. Ori de câte ori bate ceasurile, o musica care este în intru începe a cântă. Washington, stāndu suptu unu umbraru, se scōla în picioare ținēdu în mână drepta declarațiunea independenței; unu servitoru îmbracatu în livrea deschide o ușa despre drepta parintelui patriei, și de pe acesta ușa iesu pe rōndu diferitii președinti ai Statelor Unite cari defilēza pe dinainte-i și-l saluta în trecere, apoi disparu pe o alta ușa aședăta de cealalta parte și care se deschide și se închide pentru fīa-care din ei de cātra unu al doilea servitoru în livrea. Asemenarea ce este între președinti și imaginele lor, chiar și aceea a dlui Hayes cu care se termina defilarea, este isbitōre. După defilare, Washington se pune din nou jos. Mōrtea bate ceasurile, unu barbatu trei sferturile, unu tineru jumetățele și unu copilu sferturile Bisericii Santh, din Buston, a oferitu 45,000 dolari pentru acestu curiosu orologiu; dar constructorul lui cere 50,000.

O noua invențiune. Unu omu care umbla pe apă aprōpe totu așa de ușor ca și pe uscatu a sositu de curēnd la New-York. Invențiunea sa consta în doi pantofi de zinc lungi de 5 picioare și adānci de 5 degete. Acesti pantofi sînt impermeabili la aeru și ascuțiți la vērful. La mijlocu se afla unu spaciu destul de mare pentru a conține piciorul. De asupra pantofului se afla două aripi cu câte cinci limbi cari se asemēna cu niște giurgiumele de ferēsta. Când umblatoru împinge piciorul înainte, aceste limbi se deschidu, ap'ă intra și pantofii se mișca cu ușurințā, dēca împinge piciorul înderet, ele se închidu și formēza o pânza totu așa de solidă ca și o jalușlea închisă ermeticu. În 5 iulie, dīce ziariul *«Tribune»* din New-York, autorul acestei invențiuni, dl

Saoule, din comitatul Wayne, a strabatutu riul Harlem plecāndu dela High Bridge. El și-a deschisu drumu fără nici unu accidentu prin mijlocul steamerelor, corabielor și tuturor îmbarcațiunilor cari acoperiau riul. Umblāndu pe apă, el sēmēna mai multu unui omu care aluneca cu patine său cu rotile, de cāt unui umblatoru; cāci el nu pōte de cāt să aluneece fără a ridicā piciorole. Loule cântărește 125 livre și cufunda pantofii sei în apă până la o adāncime de trei degete și jumetate. El merge fără a avē aparințā de a-si da multa ostentēla, înse ținēndu-se pucinu plecatu, aprōpe cocoșatu.

Unu divorțiu originalu. Capitanul vasului *«Bullion»*, facēndu serviciul între America și Japonia, pe mare a facutu o ordonanțā de divorțiu, care a fost înscrisa în registrul vaporului în termeni umatorii: *«La 6 februarie, la 7 ore dimineața, patru-deci grade latitudine sudică, o sută cinci-deci și optu grade longitudine est, Carol Brown, bucataru, și Henrietta Brown femeia în casa, au fost desparțiți de mine, barbatul și femeia fiindu de comunu acordu. După ce s'a împărțitu îmbracamintea și obiectele casnice, au declarat, prin înscrisu, că de acum vor să trăieșca independenți unul de altul, și prin urmare au încetatu de a locui aceeași cabina.»*

Unu receptu pe pōrta. Unu medicu din Châlons, chiamatu într'o comuna vecinā, după ce cercetă pe bolnavu, ceru unu creionu și hārtia spre a-si scrie receptul. Dar se pare că aceste obiecte lipsiau în satu. Medicul, ostentiv de a așteptā, scrisu receptul pe pōrta grajdului; rudele incapabile de a descifrā scrisōrea medicului, avura ideea ingenioșă de a luā pōrt'ă spre a o prezentā farmacistului. Astfel ei o încercara pe o trasura și se dusera la farmacia. Farmacistul naturalmente s'a opusu la introducerea acelu colosalu receptu în magazinul seu. El a cetit-o pe trotuaru și a servitu pe clienții sei.

Sciri straine. Din Atena se scrie, că unu decretu al regelui a ordonatu mobilisarea armatei grecesci, ier cameră s'a convocatu pe 30 septembrie. — *Principele Milan*, înainte de plecarea sa din Belgrad, a adresatu o proclamațiune, prin care își ia remasu bunu dela poporul seu pentru mai multe septemāni, și face cunoscutu, că a însărcinat pentru totu timpul absenței sale, pe consiliul de ministri cu exercitarea puterii executivē. — *Sanitatea lui Gladstone* se îndreptreza, și densul merge din ce în ce mai bine; frigurile l'au mai lasatu. *Generalul Roberts* a telegrafiatu, că plēca din Cabul cu 10,000 omeni spre a merge în ajutorul Candaharului. — *Sultanul*, precum se dīce, ar fi dīsu, că el, încāt va permite demnitatea sa și a imperiului, va consimți să faca concesiu în cestiunea grēca; dar dēca puterile l'ar împinge la estremeitate, atunci el se va pune în fruntea armatei sale, ca să lupte pentru onōrea și esistențā imperiului. — *Manevrele rusesci*, ce se vor ține la granitā austriacă, vor fi dōra cea mai mare din câte s'au facutu pân'acum în Russi'a, cāci vor luā parte toți rezervistii. — *Din Belgrad* se desmintēsc scirea, că Serbi'a își mobilisēza arma'ă. — *Dr. Tanner*, renumitul postitoru din America, a petrecutu deja 37 de zile fără māncare și spera, că va pute petrece și restul. — *În Franci'a* s'a facutu în septemān'ă trecuta alegerile pentru consiliile generale, în cari partid'ă republicană a triumfatu. — *Principessa Stefania* va capetā dela pap'ă Leon XIII unu frumosu daru de nunta; dela orașul Brusela o garnitură de dantele point d'aiguille de Brusela. — *Nordenskjöld* voiesce să mērga la 1882 în Siberi'a nouă să faca acolo explorațiuni nouē.

Proprietaru, redactoru răspundătoru și editoru :

IOSIF VULCANU.